

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

PASVALIO MUZIKOS MOKYKLOS FINANSINIO AUDITO ATASKAITA

2013 m. balandžio 8 d. Nr. A– 6
Pasvalys

ĮŽANGA

Vadovaudamasi Savivaldybės kontrolieriaus 2012 m. rugsėjo 5 d. pavedimu Nr. PA-13, vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė Pasvalio muzikos mokykloje atliko finansinį auditą.

Audito tikslas – įvertinti įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, audituojamo subjekto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2012 metų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audituojamas subjektas – Pasvalio muzikos mokykla (toliau –Mokykla), adresas – Pasvalys, Vilniaus g. 5, juridinio asmens kodas –190622483.

Audituojamu laikotarpiu Mokyklai vadovavo direktorė Nijolė Klimavičienė, vyr. finansininke dirba Emilija Mikalajūnienė. Direktorės laikino nedarbingumo ir kasmetinių atostogų laikotarpiu (nuo 2012-07-11) laikinai direktoriaus pareigas ėjo mokytojas Kęstutis Garlauskas.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, dėl metinės Savivaldybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitų, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie metinių finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius ir kitas ataskaitas, Savivaldybės, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pateikiama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Mokyklos pagrindinė veiklos sritis — neformalusis vaikų švietimas.

Savivaldybės tarybos sprendimu¹ Mokyklai patvirtintas didžiausias leistinas darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, pareigybių (etatu) skaičius – 6 etatai.

Audito metu vertinome Mokyklos 2012 metų metinių ataskaitų rinkinį: *metines finansines ataskaitas* – Finansinės būklės ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis (2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“ 2 priedas), Veiklos rezultatų ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis (3-ojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 1 priedas), Grynojo turto pokyčių ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis (4-ojo VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ 1 priedas), Pinigų srautų ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis (5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ 2 priedas), 2012 m. finansinių ataskaitų aiškinamąjį raštą (6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“); *metines biudžeto vykdymo ataskaitas* – Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti 2012-12-31 ataskaita (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012-12-31 ataskaita (forma Nr. 2), finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2012-12-31 ataskaita (forma Nr. 3), Mokėtinų ir gautinų sumų 2012-12-31 ataskaita (forma Nr.4) ir aiškinamasis raštas.

Patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės biudžete² Mokyklai skirta 1093,3 tūkst. Lt asignavimų. 340,2 tūkst. Lt asignavimų skirta išlaidoms, 750,1 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, turtui įsigyti 3,0 tūkst. Lt. Po patikslinimų³ Mokyklai buvo skirta 1112,0 tūkst. Lt asignavimų, iš jų išlaidoms – 324,8 tūkst. Lt, 787,2 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui, turtui įsigyti – neskirta. Teikiamų paslaugų programai patvirtinta 112,9 tūkst. Lt.

Mokykla vykdė: valstybės deleguotų funkcijų programas – 9.5.10.1 „Mokinio krepšeliui finansuoti“; Savivaldybės biudžeto lėšų programas – 9.5.1.1. „Savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti“ ir 9.5.1.1. „Teikiamos paslaugoms finansuoti“. Mokyklos direktorius 2012 m. vasario 20 d. visoms programoms patvirtino sąmatas. Tikslinant asignavimus buvo tikslinamos ir sąmatos.

¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. vasario 6 d. sprendimas Nr. T1-15 „Dėl Pasvalio muzikos mokyklai didžiausio leistino pareigybių (etatu) skaičiaus patvirtinimo“;

² Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 15 d. sprendimas Nr. T1-10;

³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gegužės 30 d. sprendimas Nr. T1-134; 2012 m. rugsėjo 26 d. sprendimas Nr. T1-211; 2012 m. lapkričio 27 d. sprendimas Nr. T1-247; 2012 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. T1-259;

2012 metais Mokyklai iš Finansų skyriaus buvo pervesta 1100,1 tūkst. Lt, t.y. 98,9 proc. patvirtintų asignavimų. Neperduota 11,8 tūkst. Lt savivaldybės biudžeto asignavimų.

2012 metų Mokyklos kasinių išlaidų struktūra pagal ekonominę klasifikaciją sudaro: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos 1033,7 tūkst. Lt arba 94,0 procento nuo visų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo – 61,8 tūkst. Lt arba 5,6 procento nuo visų išlaidų, darbdavio socialinės paramos išlaidos – 4,6 tūkst. Lt arba 0,4 procento nuo visų išlaidų.

Mokykla 2012 metų pabaigoje turėjo turto (likutine verte) ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo už 63,7 tūkst. Lt; atsargų už 1,0 tūkst. Lt.

Įstaigos mokėtinos sumos per 2012 metus nuo 77,9 tūkst. Lt (metų pradžioje) sumažėjo iki 47,4 tūkst. Lt (metų pabaigoje). Gautinos sumos metų pradžioje sudarė 2,5 tūkst. Lt, metų pabaigoje – 0,1 tūkst. Lt.

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir jais disponuojama teisėtai ir ekonomiškai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad audito metu buvo taikoma atranka ir nebuvo tikrinti visi (100 %) ūkiniai įvykiai, sudaryti sandoriai ir ūkinės operacijos.

Audito proceso planavimo etape buvo susipažinta su įstaigos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, atliktas susipažinimas su audituojamo subjekto veikla, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatant reikšmingo iškraipymo riziką, nustatytos svarbiausios audito sritys.

Atlikus vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, nustatyta, kad dėl mažo įstaigos apskaitos darbuotojų skaičiaus nėra galimybės pilnai įdiegti vidaus kontrolės procedūrų, todėl nuspręsta atlikti tik pagrindines audito procedūras. Pagal sudarytas audito programas atlikome pagrindines audito procedūras šiose srityse: ilgalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

Šioje audito ataskaitoje vartojamos sąvokos: VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas; VSS – viešojo sektoriaus subjektas.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2004 m. sausio 20 d. įsakymo Nr. V-12; 2006 m. vasario 1 d. įsakymo Nr. V-15; 2012 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-171 redakcijos).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS**DARBO SANTYKIAI**

Mokyklos darbuotojų darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka⁵ bei Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašu⁶. Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbas apmokamas taikant koeficientus, kurių pagrindu imama Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta bazinė mėnesinė alga (bazinis valandinis atlygis), išskyrus minimalią mėnesinę algą ir minimalų valandinį atlygį.

Biudžetinės įstaigos darbuotojų darbo užmokestį sudaro: tarnybinis atlyginimas ar tarifinis atlygis (koeficientais), padaugintas iš bazinės mėnesinės algos dydžio; tarnybinio atlyginimo priedai; priemokos; vienkartinės pinigines išmokos, skirtos darbuotojams skatinti.

2012 metais darbuotojų darbo užmokesčiui Mokykla panaudojo 781,2 tūkst. Lt, iš to skaičiaus 612,0 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto asignavimų, 89,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto (mokinio krepšelio) lėšų ir 80,2 tūkst. Lt teikimų paslaugų lėšų.

1. Mokyklos nuostatų⁷ 45 punktu, direktorius, vadovaudamasis savivaldybės tarybos nustatytomis normomis, neviršydamas patvirtinto darbo užmokesčio fondo, nustato pareigybių sąrašą. Pasvalio rajono savivaldybės taryba⁸ patvirtino didžiausią leistiną darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, pareigybių (etatų) skaičių – 6 etatai. 2012 m. gruodžio 31 d. buvo užimti 5 etatai.

Mokyklos direktorius įsakymu⁹ patvirtino tik keturias pareigybes, dvi pareigybės nėra patvirtintos.

Po audito ataskaitos projekto pateikimo direktorius įsakymu patvirtino etatų sąrašą.

2. Vadovaujantis Darbo kodekso¹⁰ 95 straipsnio nuostatomis, kiekvienoje darbo sutartyje šalys privalo susilygti dėl būtinųjų sutarties sąlygų: darbuotojo darbovietės ir darbo funkcijų. Kiekvienoje darbo sutartyje šalys susilygsta dėl darbo apmokėjimo sąlygų. 141 straipsnio 2 d. nuostatomis darbdavys atsiskaitymo su darbuotoju dieną privalo išmokėti visas jam priklausančias pinigų sumas, nustatyta tvarka užpildyti darbuotojo darbo sutartį.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo patvirtinimo“ (Žin., 1993, Nr. 28-655, 2005, Nr. 80-2904; 2008, Nr. 150-6101; 2009, Nr. 100-4185; 2010, Nr. 104-5385; 2011, Nr. 158-7477; 2012, Nr. 86-4504).

⁶ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 18 d. įsakymas Nr. V-1315 (Žin., 2011, Nr. 96-4517; 2012, Nr. 42-2080; Nr. 84-4409; Nr. 104-5286).

⁷ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2005 m. sausio 19 d. sprendimas Nr. T1-3 „Dėl Pasvalio muzikos mokyklos nuostatų tvirtinimo“.

⁸ Pasvalio rajono savivaldybės taryba 2008 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. T1-15 „Dėl Pasvalio muzikos mokyklai didžiausio leistino pareigybių (etatų) skaičiaus patvirtinimo“.

⁹ Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 13 d. įsakymas Nr. DV-2.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Darbo kodeksas (Žin., 2002, Nr.64-2569).

Mokykloje ne visais atvejais daromi darbo sutarčių pakeitimai dėl pasikeitusių darbo apmokėjimo sąlygų. Ne visais atvejais Darbo sutartyse daromos žymos apie darbo santykių nutraukimą.

Po audito ataskaitos projekto pateikimo padaryti darbo sutarčių pakeitimai.

3. Vadovaujantis Darbo sutarčių registravimo taisyklių¹¹ nuostatomis, darbo sutarčių registravimo žurnale registruojami darbo sąlygų, nurodytų Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 95 straipsnio 1–3 dalyse pakeitimai, darbo sutarties nutraukimo data ir pagrindas.

Mokykloje ne visi darbo sutarčių pakeitimai ir darbo santykių nutraukimai įregistruojami Darbo sutarčių registravimo žurnale.

Po audito ataskaitos projekto pateikimo padaryti įrašai Darbo sutarčių registravimo žurnale.

4. Darbo kodekso 99 straipsnio nuostatomis, darbo sutartis turi būti sudaroma raštu pagal pavyzdinę formą.

Su mokyklos direktore kaip mokytoja darbo sutartis nesudaryta. Mokyklos direktorei kaip mokytojai direktoriaus įsakymu¹² tarifikuotos 5 kontaktinės val. per savaitę ir 0,97 val. per savaitę už pasiruošimą pamokoms. Taip pat direktoriaus įsakymu¹³ skirta 0,55 val. už papildomų darbų atlikimą. Mokyklos direktorei kaip mokytojai nustatytas darbo užmokestis už mokytojo darbą buvo mokamas neteisėtai (609,81 Lt (sausio mėn.), 558,37 Lt (vasario - birželio mėn.).

Su mokyklos direktore kaip mokytoja darbo sutartis nesudaryta, nors tarifikuotos 5 kontaktinės val. per savaitę bei papildomos val. už pasiruošimą pamokoms.

5. Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo¹⁴ 27.4 ir 27.5 punktų nuostatomis, visiems mokytojams tarifikuojamos 1-3 val. (už 18 kontaktinių valandų per savaitę) už papildomus darbus. Valandų skaičių ir konkretų darbą, suderinęs su darbuotojų atstovais, nustato įstaigos vadovas.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 24 d. Nr. 503 „Dėl darbo sutarčių registravimo taisyklių, darbuotojo tapatybę patvirtinančio dokumento išdavimo, nešiojimo ir pateikimo kontroliuojančioms institucijoms tvarkos aprašo patvirtinimo“;

¹² Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2012 m. vasario 1 d. įsakymas Nr. DV-18 „Dėl 2012 mokslo metų mokytojų tarifikacijų sąrašo patvirtinimo“.

¹³ Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2011 m. rugsėjo 15 d. įsakymas Nr. DV-4 „Dėl mokytojų pamokų krūvių patvirtinimo“.

¹⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 18 d. įsakymas Nr. V-1315 „Dėl švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Direktoriaus įsakymu¹⁵ visiems mokyklos mokytojams 2012 m. sausio mėn. skirta 59,3 val. už papildomus darbus Įsakyme nenurodyti konkretūs darbai, už kuriuos skiriamos papildomos valandos.

Per 2012 m. sausio mėn. mokytojams neteisėtai priskaičiuota ir išmokėta 5,3 tūkst. Lt darbo užmokesčio už papildomus darbus, nenurodant konkrečių darbų.

6. Vadovaujantis Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 27.3. punkto nuostatomis (Švietimo ministro 2012 m. liepos 9 d. įsakymo Nr. V-1102 redakcija) mokytojams papildomai tarifikuojamos 4 val. už pasiruošimą pamokoms (už 18 kontaktinių valandų per savaitę).

Direktoriaus įsakymu¹⁶ visiems Mokyklos mokytojams už pasiruošimą pamokoms tarifikuotos 3,5 val., t.y. per mažai tarifikuota po 0,5 val. (už 18 kontaktinių valandų per savaitę) kiekvienam mokytojui, iš viso 14,89 val. Darbuotojams per mažai priskaičiuota darbo užmokesčio.

7. Darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos aprašo¹⁷ nuostatomis, darbo laiko apskaitos žiniaraštyje nurodomas faktiškai dirbtas laikas ir neatvykimo į darbą atvejai, bei neatvykimo į darbą atvejai, kurie pagal Darbo kodekso 143 str. 1 d. prilyginti darbo laikui.

Mokykloje darbo laiko apskaitos žiniaraščiai pildomi nesivadovaujant anksčiau minėtu aprašu, t.y. direktoriaus įsakymais darbuotojams siunčiamiems į tarnybinę komandiruotę, darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose ne visais atvejais žymimas neatvykimas į darbą.

8. Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo¹⁸ 8-9 punktų nuostatomis, tais atvejais, kai teisės aktais garantuojamas vidutinis darbo užmokestis ar kelių vidutinių darbo užmokesčių suma, nenurodant konkrečios datos, vidutinis darbo užmokestis apskaičiuojamas taikant metinį vidutinio mėnesio darbo dienų skaičių, kuriuos kasmet tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. 2012 metams patvirtintas¹⁹ metinis vidutinio mėnesio darbo dienų skaičius - 21 diena.

2012 m. rugpjūčio 31 d. atleistam darbuotojui apskaičiuojant dviejų mėnesių išeitinę išmoką, pritaikius ne 42, bet 43 dienų skaičių, neteislingai apskaičiuota išeitinė išmoka.

¹⁵ Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2011 m. rugsėjo 15 d. įsakymas Nr. DV-4 „Dėl mokytojų pamokų krūvių patvirtinimo“.

¹⁶ Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. DV-2

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 27 d. nutarimas Nr. 78 „Dėl darbo laiko apskaitos žiniaraščio pavyzdinės formos ir jo pildymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 650 „Dėl darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 105-4011; 2008 Nr. 40-1467; 2008, Nr. 142-5627);

KITI PASTEBĖJIMAI

9. Mokykla auditui pateikė Mažos vertės pirkimų taisyklės, patvirtintos viešųjų pirkimų komisijos sąrašą bei pirkimų organizatorių, pirkimų komisijos darbo reglamentą, kurie pasikeitus teisės aktams tapo neaktualūs, darbuotojas patvirtintas pirkimų organizatoriumi mokykloje nedirba nuo 2004 m. Mokykla vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) 85 straipsnio 2 dalimi, nėra patvirtinusi Supaprastintų pirkimų taisyklių, jos nepaskelbtos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVPP IS) ir savo tinklapyje. Vadovaujantis Įstatymo 85 straipsnio 3 dalimi, vadovas nepatvirtino supaprastintų pirkimų komisijos arba darbuotojų, kurie atliks supaprastintus pirkimus Mokykloje. Nesivadovauta Įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, Mokykloje nėra parengto ir patvirtinto planuojamų atlikti einamaisiais biudžetiniais metais viešųjų pirkimų plano ir nepaskelbtas įstaigos interneto ir CVPP IS tinklapiuose.

Mokykloje pirkimai vykdomi nesivadovaujant Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymu.

10. Minimalių finansų kontrolės reikalavimų²⁰ 21 punkto nuostatomis, paskesnioji finansų kontrolė negali būti atliekama darbuotojo atsakingo už išankstinę finansų kontrolę.

Direktoriaus įsakymu patvirtintos²¹ finansų kontrolės taisyklės neatitinka teisės aktų, nes mokyklos vyr. buhalteris paskirtas ir už išankstinę ir už paskesniąją finansų kontrolę.

11. Direktoriaus įsakymu²² patvirtinta apskaitos politika neatitinka teisės aktuose keliamų reikalavimų apskaitos politikai: nenustatytas apskaitoje taikomas reikšmingumo kriterijus, apskaitos politikoje nurodomi negaliojantys direktoriaus įsakymai.

12. Buhalterinės apskaitos įstatymo 16 straipsnis²³ numato, kad apskaitos registrų formą, turinį ir skaičių nusistato ūkio subjekto vadovas pagal savo poreikius.

Mokykla pateikė apskaitos registrus naudojamus apskaitoje, tačiau direktoriaus įsakymu²⁴ šie registrai nėra patvirtinti.

¹⁹ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. A1-535 „Dėl metinių darbo dienų koeficientų bei metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir valandų skaičių 2012 metais patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 159-7531).

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-123 „Dėl minimalių finansų kontrolės reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 47-2083);

²¹ Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2004 m. rugšėjo 8 d. įsakymas Nr. 8 „Dėl finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

²² Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2010 m. birželio 15 d. įsakymas Nr. DV-37 „Dėl Pasvalio muzikos mokyklos apskaitos politikos ir apskaitos vadovo patvirtinimo“.

²³ 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymas Nr. IX-574 (Žin., 2001, Nr. 99-3515).

²⁴ Muzikos mokyklos direktoriaus 2010 m. birželio 15 d. įsakymas Nr. DV-37 „Dėl Pasvalio muzikos mokyklos apskaitos politikos ir apskaitos vadovo patvirtinimo“.

13. Buhalterinės apskaitos įstatymo 14 straipsnis¹⁵ numato, kad ūkio subjekto vadovas patvirtina asmenų, turinčių teisę surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašą ir jų parašų pavyzdžius.

Mokykla pateikė direktoriaus įsakymą²⁵, kuriuo patvirtinti šiuo metu nedirbančių asmenų parašai.

14. Buhalterinės apskaitos įstatymo 19 straipsnio²⁶ nuostatomis, apskaitos dokumentai ir registrai iki finansinių ataskaitų patvirtinimo ir patvirtinus finansines ataskaitas saugomi ūkio subjekto nustatyta tvarka.

Mokykla pateikė direktoriaus įsakymą²⁷, kuriame nenumatyta apskaitos dokumentų ir registrų saugojimo tvarka iki finansinių ataskaitų patvirtinimo, be to, pasikeitus teisės aktams, kai kurios įsakymo nuostatos dėl dokumentų saugojimo terminų, keistinos.

15. Mokyklos nuostatų²⁸ 46.3. punktu, direktorius nustatyta tvarka skiria ir atleidžia mokytojus, aptarnaujantį personalą, tvirtina jų pareigybių aprašymus.

Mokykla nepateikė patvirtintų darbuotojų pareigybių aprašymų.

TEIKIAMŲ PASLAUGŲ PAJAMOS

16. Mokesčio už mokinių neformalųjį švietimą²⁹ (toliau – Tvarka) 1.2. punktu nustatyta, kad Mokestis už mokinių neformalųjį švietimą sumokamas Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus nustatyta tvarka;

Tvarkos 1.3. punktu, surinktos lėšos už neformalų vaikų švietimą naudojamos Pasvalio muzikos mokyklos specialiajai programai vykdyti, skiriant ne mažiau kaip 30 proc. mokymo priemonėms įsigyti;

Tvarkos 1.4. punktas numato, kad atleidimas nuo mokesčio už teikimą neformalųjį vaikų švietimą įforminamas direktoriaus įsakymu;

Tvarkos 2 punktu nustatyti atleidimo nuo mokesčio už neformalųjį švietimą kriterijai: šeimų, gaunančių mažas pajamas, socialinę pašalpą, vaikus; šeimų, kurių tėvai yra nedirbantys neįgalieji, vaikus; mirus vienam iš mokinio tėvų, globėjų ar rūpintojų; neįgalius mokinius; itin gabius muzikai ir dailei mokinius, tarptautinių, respublikinių konkursų laureatus ar diplomantus 3 mokslo metų mėnesių laikotarpiui; mokiniui susirgus ir nelankius

²⁵ Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2004 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. 15 „Dėl parašų tvirtinimo“.

²⁶ 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymas Nr. IX-574 (Žin., 2001, Nr. 99-3515; 2008, Nr. 82-3236)

²⁷ Pasvalio muzikos mokyklos direktoriaus 2006 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. 36 „Dėl buhalterinės apskaitos dokumentų saugojimo tvarkos“

²⁸ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2005 m. sausio 19 d. sprendimas Nr. T1-3 „Dėl Pasvalio muzikos mokyklos nuostatų tvirtinimo“.

mokyklos daugiau kaip mėnesį, jis gali būti atleidžiamas nuo mokesčio už mokslą ligos metu, pateikus medicininę pažymą“.

2012 metais iš lėšų surinktų už neformalųjį mokinių švietimą 5,8 proc. panaudota mokymo priemonėms įsigyti. Be to Tarybos sprendimu nustatyti atleidimo nuo mokesčio už neformalųjį švietimą kai kurie kriterijai yra subjektyvūs, nenurodantys konkrečios sumos.

Pvz. nuo mokesčio už neformalųjį švietimą atleidžiami šeimų, gaunančių mažas pajamas, socialinę pašalpą, vaikai – neapibrėžta sąvoka „mažos pajamos“, todėl nėra aišku, kokia suma laikoma mažomis pajamomis ir ar teisėtai mokiniai atleidžiami nuo mokesčio.

Mokyklos direktorius nėra patvirtinęs mokesčio už neformalųjį švietimą sumokėjimo tvarkos, todėl nėra aišku, kokie dokumentai turi būti pateikiami dėl atleidimo nuo mokesčio.

17. Mokykla teikia instrumentų nuomos paslaugas pagal Savivaldybės tarybos patvirtintus³⁰ instrumentų nuomos mokesčio įkainius.

Mokyklos direktorius nėra nustatęs instrumentų nuomos tvarkos. Instrumentų nuomai su mokinių tėvais sudaromos sutartys, tačiau jos nėra registruotos sutarčių žurnale. Sudarytose sutartyse nenurodyta sudarymo data, nesuteiktas registracijos numeris.

18. Mokestis už neformalųjį švietimą neskaičiuotas mokinei A. A. už 2012 m. sausio – gegužės mėn. nesant dokumentų, pagrindžiančių mokesčio neskaičiavimo priežastis, todėl nepriskaičiuota 175 Lt.

TURTO NAUDOJIMAS IR APSKAITA

19. Atlikus dalinę turto inventorizaciją, nustatyta, kad:

- ne visi ilgalaikio materialiojo turto vienetai turi inventorinius numerius (dalinės inventorizacijos metu nerasta inventorinių numerių ant 4 koncertinių kanklių);
- ne visi dovanoti turto vienetai užpajamuoti ir apskaityti;
- įstaigoje darbuotojai naudoja asmeninius daiktus, tačiau nėra direktoriaus patvirtintų įstaigoje naudojamų asmeninių daiktų sąrašų pagal kiekvieną darbuotoją ir (ar) kabinetą;
- įstaigoje nevedamas ilgalaikio turto kortelių registravimo žurnalas;
- įstaigoje, nesivadovaujant VSAFAS nuostatomis, kompiuteriai nesukomplektuoti, todėl jų vertė neviršija ilgalaikiam materialiam turtui nustatytos vertės ir jie apskaityti nebalansinėje ūkinio inventoriaus sąskaitoje;
- Inventorizacija įstaigoje atliekama formaliai, kadangi turto (ilgalaikio, ūkinio inventoriaus) apskaita nedetalizuota pagal laikymo vietas, kabinetus, turto naudotojus.

²⁹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 5 d. sprendimas Nr. T1-214 „Dėl mokesčio už mokinių neformalųjį švietimą“ (pakeitimas 2009 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T1-201)

³⁰ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2006 m. spalio 31 d. sprendimas Nr. T1-237

➤ 2012-11-30 inventorizacijos komisijos tarnybiniame pranešime "Dėl nuvertėjusio turto ir atsargų" nurodyta, kad komisija nerado nuvertėjusio, nenaudojamo ilgalaikio, trumpalaikio turto bei atsargų, todėl nesudaryti atskiri apyrašai. Tačiau dalinės inventorizacijos metu, rasta nuvertėjusio (dailės galerija), nenaudojamo (televizorius) turto. Komisija nepateikė pasiūlymo nenaudojamo, neveikiančio, sulūžusio turto nurašyti.

➤ Inventorizuotas kartu su įstaigoje esančiu turtu, tačiau atskirame apyraše nenurodytas mokyklos išnuomotas turtas, t.y. muzikos instrumentai išnuomoti mokiniams.

➤ Įstaigos nebalansinėje sąskaitoje neapskaitytas mokiniams išnuomotas turtas (muzikos instrumentai).

Inventorizacija Mokykloje atliekama nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklėmis ir VSAFAS reikalavimais.

BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

20. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo³¹ 33 straipsnio nuostatomis, VSS ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, – už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje.

Mokykla interneto svetainėje nepaskelbė tarpinių ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.

METINIO FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

21. Vadovaujantis 5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“³² 19, 20 punktų³³ ir 11-ojo VSAFAS „Sąnaudos“³⁴ 12 punkto³⁵ bei 24-ojo VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios

³¹ Lietuvos Respublikos 2007 m. birželio 26 d. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212 (Žin., 2007, Nr. 77-3046).

³² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymas Nr. 1K-011 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės 5-ojo standarto patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 5-190)

³³ 19. Žemesniojo lygio pinigų srautų ataskaitoje prie pagrindinės veiklos išmokų priskiriamos šios išmokos: 19.1. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo; 19.2. komunalinių paslaugų ir ryšių; 19.3. komandiruočių; 19.4. transporto; 19.5. kvalifikacijos kėlimo; 19.6. paprastojo remonto ir eksploataavimo; 19.7. atsargų įsigijimo; 19.8. socialinių išmokų; 19.9. nuomos; 19.10. kitų paslaugų įsigijimo; 19.11. sumokėtos palūkanos - už įsipareigojimus sumokėtos palūkanos neatsižvelgiant į tai, su kokia veikla (pagrindine, investicine ar finansine) yra susiję prisiimti įsipareigojimai; 19.12. kitos išmokos - priskiriamos kitos šiame punkte neišvardytos išmokos.

20. Priskiriant išmokas prie šio standarto 19.1-19.11 punktuose išvardytų grupių, vadovaujamosi 11-ojo VSAFAS "Sąnaudos" nuostatomis dėl sąnaudų priskyrimo ir grupavimo.

³⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 10-743);

³⁵ 12. Viešojo sektoriaus subjektai, rengiantys žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinį, veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudas rodo pagal jų pobūdį. Išskiriami šie pagrindinės veiklos sąnaudų straipsniai: 12.1. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos - visos viešojo sektoriaus subjekto sąnaudos, susijusios su jo darbo santykiais, t. y. atlyginimai, priedai, premijos, mokami darbuotojams,

išmokos³⁶ 9, 10, 26-30 punktų nuostatomis³⁷, išeitinės išmokos darbuotojams priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų, todėl Pinigų srautų ataskaitoje turi būti apskaitytos straipsnyje „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokos“.

Mokykla per 2012 metus išmokėjo 4 597,55 Lt išeitinių išmokų ir ligos pašalpų, kurias Pinigų srautų ataskaitoje (III.8. eilutė) ir 25-ojo VSAFAS „Segmentai“ priede (3.1.8. eilutė) nurodė straipsnyje „Socialinės išmokos“, o ne straipsnyje „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokos“, todėl Pinigų srautų ataskaitos (III.1.eilutė) ir 25-ojo VSAFAS „Segmentai“ priede (3.1.1. eilutė) sumažinta 4 597,55 Lt.

22. 6-asis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“³⁸ nustato bendruosius finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto sudarymo ir privalomus turinio reikalavimus, kurie padėtų finansinių ataskaitų informacijos vartotojams suprasti viešojo sektoriaus subjekto finansines ataskaitas. Aiškinamąjį raštą sudaro šios dalys: bendroji dalis, apskaitos politika ir pastabos. Pateikto aiškinamojo rašto pastabų dalyje nepateikė informacijos apie: kiek darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos etatų sąrašė nurodytiems darbuotojams ir kiek – kitiems darbuotojams, t.y. dirbantiems pagal terminuotas, autorines ir panašias darbo sutartis, ir kiek tokių darbuotojų yra.

Mokykla 2012 m. aiškinamajame rašte atskleidė ne visą pagal VSAFAS reikalaujamą informaciją.

atostoginių išmokų sukauptos sumos ir kitos išmokos, kurios priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų vadovaujantis 24-uju VSAFAS "Su darbo santykiais susijusios išmokos", ir su tuo susiję socialinio draudimo mokesčiai, mokami Valstybinio socialinio draudimo fondui, draudimo įmonėms, pensijų fondams arba kitoms institucijoms, atsakingoms už socialinio draudimo sistemos administravimą ir valdymą;

³⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės 24-ojo standarto patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 143-5725);

³⁷ 9. Išmokų darbuotojams, kurias moka viešojo sektoriaus subjektai, rūšys pagal išpareigojimo pobūdį:

9.1. išmokos darbuotojams, tiesiogiai susijusios su darbo santykiais, tokios kaip darbo užmokestis, darbo užmokestis už kasmetines atostogas, vienkartinės išmokos, ir darbdavio socialinio draudimo įmokos;

9.2. išeitinės išmokos (plačiau nustatyta šio standarto 26-30 punktuose);

9.3. išmokos darbuotojams už suteiktas paslaugas, perduotas ar suteiktas teises pagal kitas nei darbo sutartis, savo ekonomine prasme atitinkančias darbo sutartis, kaip nustatyta šio standarto 4.2 punkte;

9.4. darbdavio socialinės išmokos darbuotojams, kurių pavyzdžiai nurodyti šio standarto 19 punkte;

9.5. kitos išmokos, kurios nepriskiriamos prie šio standarto 9.1-9.4 punktuose išvardytų išmokų (pavyzdžiui, nemokamai suteikiamas būstas, apmokamos sveikatos priežiūros paslaugos, maitinimo paslaugos, draudimo įmokos, nemokamai perduodamas turtas ir pan.).

10. Sąnaudomis pripažintos šio standarto 9.1-9.3 punktuose nurodytos išmokos priskiriamos prie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų, šio standarto 9.4-9.5 punktuose nurodytos - prie pagrindinės veiklos kitų sąnaudų.

³⁸ 2008 m. rugpjūčio 18 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas Nr. 1K-247 (Žin., 2008, Nr. 97-3756; 2009, Nr. 157-7107).

23. Vadovaujantis 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“³⁹ 36 punkto nuostatomis, paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną VSS turi nustatyti, ar yra požymių, kad finansinio turto balansinė vertė gali būti sumažėjusi. 20 punkto nuostatomis, kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas finansinis turtas (išankstiniai apmokėjimai, per vienus metus gautinos sumos ir kitas trumpalaikis finansinis turtas) turi būti iš naujo įvertinamas - įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Skolininkų, kurių įsiskolinimas už neformalųjį ugdymą susidaręs ankščiau nei prieš metus suma siekia 13.090,75 Lt (2012-01-01) ir 12.342,75 Lt (2012-12-31). Mokykloje atlikta metinė inventorizacija, tačiau nebuvo vertintas per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimas. Mokykla nesiima veiksmų, kad seni debetiniai įsiskolinimai būtų sumažinti.

Negalime pasisakyti apie Finansinės būklės ataskaitos pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnio C.III.4. „Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą ir paslaugas“ nurodytos sumos teisingumą.

24. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 33 straipsnio nuostatomis, VSS ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, - už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje.

Vadovaujantis 23-ojo VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“⁴⁰ 22 punkto nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektas per 10 kalendorinių dienų nuo tarpinių finansinių ataskaitų pateikimo dienos savo interneto svetainėje paskelbia tarpinių ataskaitų rinkinį.

Mokykla interneto svetainėje nepaskelbė tarpinių ir metinio finansinių ataskaitų rinkinių.

Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis 1-ojo VSAFAS 29 punkto nuostatomis, jei VSS tvarko apskaitą nesilaikydamas nors vieno VSAFAS ar jo reikalavimo, tuomet negalima tvirtinti, kad finansinių ataskaitų rinkinys parengtas pagal VSAFAS.

VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Audito metu atlikus audito procedūras nustatyta, kad Mokyklos vidaus kontrolės sistema, sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus, yra sukurta pagrindinės vidaus kontrolės procedūros, kiek tai įmanoma esant mažam darbuotojų skaičiui.

³⁹ 2008 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas Nr. 1K-223 (Žin., 2008, Nr. 76-3020; 2009, Nr. 149-6697).

⁴⁰ 2008 m. birželio 11 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas Nr. 1K-213 (Žin., 2008, Nr. 70-2685).

Vidaus kontrolės sistema veikia patikimai, išskyrus kai kurias nereikšmingas išimtis, todėl vidaus kontrolės sistema vertinama kaip gera.

REKOMENDACIJOS:

1. Darbo sutartis sudaryti, pildyti, keisti, registruoti darbo sutarčių žurnale Darbo kodekso nustatyta tvarka (1–4 pastebėjimai).
2. Nustatant darbo užmokestį pedagoginiams darbuotojams vadovautis Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašu (5–6 pastebėjimai).
3. Darbo laiko apskaitą ir darbo užmokestį skaičiuoti vadovaujantis teisės aktais (7–8 pastebėjimai).
4. Įsigyjant prekes, paslaugas ir darbus vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymu (9 pastebėjimas).
5. Patvirtinti, patikslinti tvarkas, susijusias su buhalterinės apskaitos organizavimu (10–15 pastebėjimai).
6. Sustiprinti vidaus kontrolę turto naudojimo, teikiamų paslaugų srityse (16–18, 19 pastebėjimai).
7. Atliekant inventORIZACIJĄ įvertinti turto būklę, turto, gautinų sumų nuvertėjimą, (16–18, 19, 23 pastebėjimai).
8. Ataskaitų rinkinius paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka (20, 24 pastebėjimai).

Audito metu Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba raštu⁴¹ informavo Mokyklą apie nustatytus pažeidimus ir neatitikimus kartu su rekomendacijomis jiems pašalinti. Pastebėjimai, rekomendacijos buvo teikiami ir žodžiu. Mokykla Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą informavo raštu⁴² apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę.

Pažymime Mokyklos pažangą stiprinant vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą, diegiant naujas vidaus kontrolės procedūras ir dėkojame darbuotojams už bendradarbiavimą bei pagalbą atliekant 2012 metų metinių ataskaitų rinkinių auditą.

Neįgyvendintos rekomendacijos pateiktos rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. priedą).

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Ilma Paliukėnaitė

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas – Pasvalio muzikos mokyklai, kitas – Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai.

⁴¹ 2012 m. lapkričio 2 d. raštas Nr. SS-43 „Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų“.

⁴² 2012 m. gruodžio 4 d. raštas Nr. SD-114 „Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų ištaisymo“.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas
1.	Darbo sutartis sudaryti, pildyti, keisti, registruoti darbo sutarčių žurnale Darbo kodekso nustatyta tvarka (1-4 pastebėjimai).	Direktorius 2013-03-29 įsakymu Nr. DV-11, patvirtintas etatinių darbuotojų sąrašas. 2013-03-29 padaryti pakeitimai darbo sutartyse bei trūkstami įrašai darbo sutarčių registravimo žurnale.	Rekomendacijos įgyvendintos po audito ataskaitos projekto pateikimo
2.	Nustatant darbo užmokestį pedagoginiams darbuotojams vadovautis Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašu (5-6 pastebėjimai).	Tarifikuoti 4 val. už pasiruošimą pamokoms (už 18 kontaktinių valandų per savaitę) nuo 2013-09-01.	III ketvirtis
3.	Darbo laiko apskaitą ir darbo užmokestį skaičiuoti vadovaujantis teisės aktais (7-8 pastebėjimai)	Pildant mokyklos darbo laiko apskaitos žiniaraščius, skaičiuojant išeitines išmokas darbuotojams bus vengiama klaidų, t.y. pilnai žymimos neatvykimo į darbą dienos, vidutinis darbo užmokestis bus apskaičiuojamas taikant metinį vidutinį mėnesio darbo dienų skaičių.	Nuolat
4.	Įsigyjant prekes, paslaugas ir darbus vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymu (9 pastebėjimas).	Parengti, patvirtinti ir paskelbti Viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtinti supaprastintų pirkimų komisiją, kurie atliks supaprastintus pirkimus mokykloje. 2013-03-25 įsakymu Nr.DV-7 parengė ir patvirtino planuojamų atlikti einamaisiais biudžetinais metais Viešųjų pirkimų planą.	III ketvirtis
5.	Patvirtinti, patikslinti tvarkas, susijusias su buhalterinės apskaitos organizavimu (10-15 pastebėjimai).	2013-03-26 įsakymu Nr.DV-8, patvirtintas sąrašas asmenų, kurie yra atsakingi už finansų kontrolę. 2013-03-27 įsakymu Nr.DV-10 patvirtintos apskaitos registrų formos. 2013-03-26 įsakymu Nr. DV-9 patvirtinti asmenų, turinčių teisę surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus sąrašą ir jų parašų pavyzdžiai. Pakoreguoti, papildyti bei patvirtinti įstaigos apskaitos politiką, apskaitos dokumentų ir registrų iki finansinių ataskaitų patvirtinimo ir patvirtintus finansines ataskaitas saugojimo tvarką.	III ketvirtis
6.	Sustiprinti vidaus kontrolę turto naudojimo, teikiamų paslaugų srityse (16-18,	Parengti ir patvirtinti mokesčio už neformalųjį švietimą sumokėjimo tvarką.	II ketvirtis

	19 pastebėjimai).		
7.	Atliekant inventurizaciją įvertinti turto būklę, turto, gautinų sumų nuvertėjimą, (16-18, 19, 23 pastebėjimai).	<p>Parengti ir patvirtinti Mokyklos instrumentų nuomos tvarką.</p> <p>2013-03-26 instrumentų nuomos sutartyse padaryti koregavimai, sudarytas instrumentų nuomos sutarčių registras.</p> <p>Surašyti ir patvirtinti įstaigoje naudojamų asmeninių daiktų sąrašus pagal kiekvieną darbuotoją ir (ar) kabinetą.</p> <p>Atliekant 2013 metų inventurizaciją, atskirame apyrašė nurodyti mokyklos išnuomotą turtą.</p> <p>Įstaigos nebalansinėje sąskaitoje apskaityti mokiniams išnuomotą turtą – muzikos instrumentus.</p> <p>Įvertinti per vienerius metus gautinų sumų nuvertėjimą, o kiekvieno ketvirčio pabaigoje imtis veiksmų seniems debetiniams išsiskolinimams sumažinti, siunčiant mokinių tėvams informacinius laiškus apie susidariusį išsiskolinimą už mokslą.</p>	<p>II ketvirtis</p> <p>II ketvirtis</p> <p>IV ketvirtis</p> <p>II ketvirtis</p> <p>IV ketvirtis</p>
8.	Ataskaitų rinkinius paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka (20, 24 pastebėjimai).	Tarpinius ir metinius biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius paskelbti Pasvalio rajono savivaldybės svetainėje.	II ketvirtis

Rekomendacijų įgyvendinimo plano veiksmus ir priemones numatė audituojamoji įstaiga.
